

HEGYFOKY KABOS SZAVALÓVERSENY KABOS HEGYFOKY'S RECITING CONTEST

Tar Károly¹, Németh István²

¹Nyíregyházi Főiskola, ²Keviföld Alapítvány

2013. február 16-án a Keviföld Alapítvány és a Korda Vince Táncművészeti, Képzőművészeti és Színháték Alapfokú Művészeti Iskola szervezésében Hegyfokya Kabosra emlékezve harmadik alkalommal szavalóversenyt tartottunk. Már első esetben is igen nagy volt az érdeklődés, 52 tanuló jelentkezett, a második alkalommal 74 tanuló. Ez a túrkevei gyermekeknek kb. 10%-a. A szülők és a pedagógus kollégák segítenek a vers kiválasztásában és a versenyre való felkészítésben. Sokan családi programnak is tekintik, a család tagjai elkísérve a versenyző gyermekeket. Minden évben kegyeleti szentmise keretében a római katolikus egyház is megemlékezést tart egykori lelképásztora emlékére. A kegyeleti szentmisét celebrálja dr. Ondavay Tibor főesperes, pápai prélátus. A szentmise után koszorúzás van Hegyfokya Kabos templomkertben lévő sírjánál. Ki is volt Hegyfokya Kabos? 1847-ben született Új-Leszán, mely jelenleg Szlovákia területén van a Magas-Tátra tövében. 1871-ben szentelték katolikus pappá Egerben. 1891-ben került Túrkevére és itt is hunyt el 1919. február 1-jén. Római katolikus plébánosi munkája mellett meteorológiai megfigyeléseket végzett. E munkássága révén vált országos, sőt nemzetközi híru tudóssá. A mintegy 30 éves munkássága alatt írt 8 db nagy könyvet, 8 értekezést és 246 dolgozatot. Fő művei: A felhőzet a Magyar Szentkorona Országában; Május havi meteorológiai viszonyok Magyarországon; A zivatarokról; Folyóink vízállása és a csapadék. 1917-ben megkapta a Ferenc József Rend Lovagkeresztjét a meteorológia és a hazai klimatológia terén kifejtett sokévi buzgó működése elismeréséül. Tudományos és papi tevékenysége mellett a város közéletében is részt vett. Elnöke volt a Vöröskereszt Egyletnek, jelentős szerepet vállalt az első világháború sebesültjeinek ápolásában. Önkormányzati képviselő is volt. 1934-ben nevére díjat alapítottak. A díjat minden évben a legkiválóbb magyar klimatológus kapta. A díjat 1946-ban megszüntették, mert abban a korban nem volt dicséretes dolog egy papról elnevezett díj. Légtörő megfigyeléseit, tapasztalatait máig tanítják az egyetemek földtani tanszékein. Halálának évfordulójára emlékezve harmadik alkalommal hirdettük meg a szavalóversenyt. A szervezők egy kikötést tettek, mégpedig a

választott versben időjárással kapcsolatos fogalmaknak kellett lenni. Pl.: eső, hó, vihar, zivatar, napfény, felhő stb. 77 tanuló 20 pedagógus kolléga készítette fel. Munkájukat ez úton is megköszönjük. A verseny két zsűri előtt folyt, összesen 20 arany, 21 ezüst és 16 bronz minősítés született. Emléklapot 12-en kaptak. Öt fő betegség miatt nem jelent meg. A gyermekeket számos szülő, nagyszülő, testvér kísért el, nyugodtan mondhatjuk, hogy ez a nap a vers ünnepe volt városunkban. Öröm volt látni a mosolygós arcokat a csillogó szemeket, amikor az érmeiket a versenyzők megkapták. A Magyar Meteorológiai Társaság és Túrkeve város évek óta együttműködve igyekszik Hegyfokya Kabos emlékét fenntartani. Az MMT 1936-ban Hegyfokya Kabos Emlékérmét alapított, amit az éghajlat kutatása terén kimagasló eredményeket elért kutatóknak és a példamutató munkát végző észlelőknek adományoztak 1949-ig. Túrkevéen pedig 1979. július 7-én – elsőként a városi szoborparkban – felavatták Hegyfokya Kabos emlékoszlopát. 1992-ben, szü-



Simon Bálint, Nemes Zsófia és Marjai Roland

letésének 145. évfordulóján az MMT Debreceni Csoportjának és Túrkeve város közös rendezésében egy emlékülésre került sor, amelynek előadásai egy kötetben megjelentek. 2009-ben, halálának 100. évfordulójáról több rendezvényen is megemlékeztünk, amelyek szervezésében az MMT Szombathelyi Csoportja is kivette részét, a fiatalságnak szánva a főszerepet. A Magyar Meteorológiai Társaság a 2010. évvel kezdődően újra adományozza az általa 1936-ban alapított és 1949-ig mintegy 60 alkalommal kiadott Hegyfokya Kabos Emlékérmét.

letésének 145. évfordulóján az MMT Debreceni Csoportjának és Túrkeve város közös rendezésében egy emlékülésre került sor, amelynek előadásai egy kötetben megjelentek. 2009-ben, halálának 100. évfordulójáról több rendezvényen is megemlékeztünk, amelyek szervezésében az MMT Szombathelyi Csoportja is kivette részét, a fiatalságnak szánva a főszerepet. A Magyar Meteorológiai Társaság a 2010. évvel kezdődően újra adományozza az általa 1936-ban alapított és 1949-ig mintegy 60 alkalommal kiadott Hegyfokya Kabos Emlékérmét.

Irodalom

- Zách, A., 1980: Hegyfokya-emlékoszlop Túrkevéen. *Légtörő* 25, 35
 Tar, K., 1993: Hegyfokya Kabos, az elfelejtett klimatológus. *Légtörő* 37, 37-38.
 Tar, K., 1993: Hegyfokya Kabos, az elfelejtett klimatológus. *Magyar Tudomány* 12, 1510-1512.
 Németh, I., Puskás, J., és Tar, K., 2009: Hegyfokya emlékülés Debrecenben és Túrkevéen. *Légtörő* 54(1), 30-31.
 Tar, K. (szerk.), 1992: Hegyfokya Kabos klimatológus születésének 145. évfordulója alkalmából rendezett tudományos emlékülés előadásai. *Debrecen-Túrkeve* 1992. június 8-9. pp. 170